

વિપશ્યના

સાધકોનું માસિક
પ્રેરણાપત્ર

બુદ્ધવર્ષ 2554 ❖ પોષ પૂર્ણિમા ❖ 19 જાન્યુઆરી 2011 ❖ વર્ષ - 11 ❖ અંક - 10 ❖ સળંગ અંક - 130

ધમ્મવાણી

અપ્પસન્નેહિ નાથસ્સ, સાસને સાધુ સમ્મતે ।
અમનુસ્સેહિ ચણ્ડેહિ, સદા કિલ્લિસ કારિભિ ॥
પરિસાનં ચ તસ્સન્નં, અહિંસાય ચ ગુતિયા ।
યં દેસેસિ મહાવીરો, પરિત્તં તં ભગ્ગમ હે ॥

- આહાનાહિયસૂતં

ભગવાનના સાધુ-સંમત ધર્મ પ્રત્યે અપ્રસન્ન રહેવાવાળા, સદ્ભાવના ન
રાખવાવાળા, કોઈ સ્વભાવવાળા અમનુષ્ય (ચક્ષુ, દેવ, આદિ) હરહંમેશ
દુષ્ટકર્મોમાં જ રત રહે છે.

સ્થાયી પીડાનો ઉપચાર અને વિપશ્યના સાધના

(ડૉ. જોર્જ પોલેન્ડ(કેનેડા) ના મૂળ લેખના ડૉ. ઓમ પ્રકાશજીએ કરેલા હિન્દી અનુવાદમાંથી સાભાર)

વિપશ્યના સાધનાનો ઉદ્દેશ્ય મનને દુઃખમાંથી મુક્ત કરવાનો છે, નહિ કે રોગની નિવૃત્તિ. છતાં પણ સાધના અને વૈદકનું એક સંયુક્ત લક્ષ્ય છે અને તે છે રોગીના કષ્ટનું નિવારણ. ચિકિત્સક આ કષ્ટ નિવારણ માટે ભિન્ન-ભિન્ન પ્રયોગો કરે છે. પ્રત્યેક ચિકિત્સા પદ્ધતિમાં આ લક્ષ્યની પ્રાપ્તિને માટે ભિન્ન ભિન્ન ઢંગ છે. પરંતુ મૂળભૂત રીતે બધાની એક જ પદ્ધતિ છે કે કષ્ટના કારણની તપાસ કરવી અને કારણને દૂર કરવું, તેથી આપમેળે કષ્ટનું નિવારણ થઈ જશે.

કોઈ પણ આકસ્મિક ચેપી રોગનો ઉપચાર કરતી વખતે ડોક્ટર રોગનું મૂળ કારણ શોધે છે જેના નિવારણથી રોગી સાજો થઈ જાય. સાથોસાથ તે રોગીની પીડા અને કષ્ટ ઓછાં કરવાના ઉપાયો પણ પ્રયોજે છે. ઘારો કે રોગીના ગળામાં ખરાબી છે; સોજો, પીડા અને તાવ છે. તો ડોક્ટર તે રોગ ઉત્પન્ન કરનારા જીવાણુનો નાશ કરવા માટે જીવાણુનાશક ઔષધિ આપે છે. સાથોસાથ તાવ ઉતારવા અને પીડા ઓછી કરવાના હેતુથી પીડાનાશક દવાઓ પણ આપે છે - જેમ કે કોસિન, એસ્પિરિન, ઈત્યાદિ. આ ક્રિયાના સંયુક્ત પ્રભાવથી રોગી સ્વસ્થ થઈ જાય છે.

પરંતુ સ્થાયી અથવા ચિરકાલીન પીડાના રોગીએ આનાથી ભિન્ન પ્રકારના ઉપચારનો આશ્રય લેવો પડશે. આ વર્ગના રોગી કોઈ અસાધ્ય રોગથી ત્રસિત હોય છે, જેને લીધે પીડા વારંવાર થાય છે અથવા સ્થાયી હોય છે અને કારણ કે રોગ અસાધ્ય છે તો તેના મૂળ કારણના નિવારણનો તો પ્રશ્ન જ નથી ઊઠતો અને રોગીની સહાયતા માટે કોઈ બીજો ઉપાય શોધવો પડશે.

આ ઉપાયની શોધ કરતાં અગાઉ આપણે પીડા અથવા કષ્ટ તેમ જ દુઃખ અથવા કલેશનો ભેદ સમજવો પડશે. કષ્ટ કે પીડા એક શારીરિક સંવેદના છે જે વત્તી ઓછી હોય છે, અને દુઃખ કે કલેશ એક માનસિક સ્થિતિ છે જે પેલી પીડાની સંવેદનાના પરિણામ સ્વરૂપે ઉત્પન્ન થાય છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો આપણે વાસ્તવમાં જે સંવેદના અનુભવીએ છીએ તેમાં તથા આપણે ઈચ્છીએ છીએ તે સ્થિતિમાં જ ભેદ છે તે જ દુઃખ કે કલેશ છે. પીડાની અનુભૂતિ તો છે જ, પણ આપણે ઈચ્છીએ છીએ કે તે એવી ન હોતાં આપણી મનમાની (રીતે) થાય; બસ, આ દુઃખ કે કલેશનું કારણ છે. દુઃખ પ્રત્યેની આ પ્રતિક્રિયા છે તે પેલી સ્થાયી પીડાની જનની છે. એ શારીરિક પીડા કે કષ્ટ હવે માનસિક પીડા અથવા દુઃખ બની જાય છે અને એક

વિષયકની સ્થાપના થઈ જાય છે.

સામાન્ય રીતે શારીરિક પીડાનું શમન કરવા માટે એવી દવાઓ આપવામાં આવે છે જેથી રોગી તે પીડાનો અનુભવ ન કરે. પીડા તો છે જ, કેમ કે તેના કારણરૂપી મૂળ રોગ કાયમ છે. તે તો જવાનો જ નથી; પરંતુ તેને લીધે થનારી પીડાની અનુભૂતિ ઓછી કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે. આ ઉપાય વખાણવા લાયક નથી, કેમ કે એ ઔષધિઓનો હાનિકારક પ્રભાવ પણ છે. તથા ધીરે ધીરે એ ઔષધિઓથી પીડા-શમનની ક્ષમતા પણ ઘટતી જાય છે અને દવાની માત્રામાં વધારો કરવો પડે છે. અને આ રીતે દવાઓનું વ્યસન જ થઈ જાય છે. જેનો એથીયે વિશેષ ખરાબ પ્રભાવ પડે છે. એટલે, વધુ સમજદારીની વાત એ છે કે શારીરિક પીડાનું નિવારણ કરવાને બદલે માનસિક દુઃખનું નિવારણ કરવામાં આવે.

આ દુઃખ નિવારણ માટે આવશ્યક છે કે રોગી આ પીડાને સાક્ષીભાવે જોતાં શીખે. સ્થિતિ જેવી છે તેવી જ સ્વીકારવામાં આવે. તેના પ્રતિ કોઈ પ્રતિક્રિયા ન થાય. ભક્તિભાવને બદલે દૃષ્ટાભાવ રાખવામાં આવે. આમ તો આ કહેવું સરળ છે અને કરવું કપરું છે. પરંતુ મેં મારા અનુભવથી જોયું છે કે ઉચિત સલાહ-સૂચન તથા યોગ્ય પ્રોત્સાહન દેતા રહેવાથી રોગી વર્તમાનમાં જીવતાં શીખી જાય છે. આ પીડાને જોવાનું તથા તેના પ્રત્યે થોડી થોડી સમતા રાખવાનું તે જેમ જેમ શીખે છે તેમ તેમ એવો અનુભવ કરવા લાગે છે કે દુઃખને સહન કરવામાં પોતે વધુ અશક્ત બની ગયો છે.

મારા રોગીઓમાં સ્થાયી પીડાના રોગી ઘણું કરીને વા (આર્થરાઈટિસ), આઘાશીશી (માઈગ્રેન), કમરદર્દ, આદિથી પીડિત હોય છે. અમારી પાસે આવતાં પહેલાં તેમણે પીડા-નિવારક બધી દવાઓનો પર્યાપ્ત પ્રયોગ કરી લીધેલો હોય છે પરંતુ પીડા પીડા જ રહી હોય છે. અમારા ચિકિત્સાલયમાં તેનો જે ઉપચાર થાય છે તેમાં એક્યુપંક્ચર, ફિઝિયોથેરાપી, ભૌતિક ચિકિત્સા તથા સાધના (આનાપાન તથા વિપશ્યનાનો સ્થૂળ અભ્યાસ)નું સંમિશ્રણ હોય છે. પરંતુ અત્રે આ પ્રયોગમાં અમે સાધનાના લાભ તરફ જ સંકેત કરીશું અને તેના પર ભાર મુકીશું. રોગીને આનાપાન (પોતાના શ્વાસોચ્છવાસની જાણકારી) શીખવવામાં આવે છે જેનાથી તેનું મન વર્તમાનમાં સ્થિત રહે. આ રીતે તેનું મન ભૂત અને ભવિષ્યમાં વિચરણ કરવાથી વિરત થાય છે; અર્થાત તેનું ધ્યાન રોગ પરથી હટી જાય છે. રોગનું ધ્યાન કે ચિંતા જ માનસિક તાણ વધારે છે અને

દુઃખનું કારણ બને છે. આમ શ્વાસોચ્છવાસનું ધ્યાન એ તાણને દૂર કરે છે અને ફળસ્વરૂપ એ દુઃખને પાછા.

આ ઉપરાંત અમે T.E.N.S. (Trans-Cutaneous Electrical Nerve Stimulation) એટલે કે પીડાની જગ્યા પર વિદ્યુતના હળવા તરંગ (કરંટ) દ્વારા પ્રકંપન પેદા કરીએ છીએ, એ કરંટ એટલો જ જે રોગી સરળતાથી સહી શકે. આ પ્રક્રિયા ૨૦ થી ૩૦ મિનિટ સુધી કરવામાં આવે છે. તે દરમિયાન રોગીને શરીર શિથિલ રાખીને નિશ્ચલ સૂઈ રહેવાનું કહેવામાં આવે છે અને સલાહ અપાય છે કે જ્યારે મન આમ તેમ અથવા પીડા તરફ જાય તો શ્વાસોચ્છવાસ પર ધ્યાન કરવું. અથવા એ કરંટ દ્વારા થઈ રહેલા પ્રકંપન (Vibration) નો અનુભવ કરવો. આ રીતે રોગી કાં તો આનાપાનનો અભ્યાસ કરે છે અથવા તો સ્થૂળ સંવેદના (શરીર પર થનારા પ્રકંપનોના) અને ધીરે ધીરે તે પીડા અને પ્રકંપન પ્રત્યે સમતામાં આવી જાય છે. ક્ષેષપૂર્ણ પ્રતિક્રિયા કરવાની તેની જે પુરાણી આદત હતી તેનાથી છૂટકારો પામતો જાય છે. જો કે એક્યુપંકચરથી પણ લાભ થાય છે પરંતુ મારા માનવા મુજબ રોગીને વિશેષ લાભ પીડા પ્રત્યે સંવેદનશીલ અને સમતાની ભાવનાને લીધે જ થાય છે. રોગીઓના અનુભવથી જાણવા

મળે છે કે તેમની પીડા ઓછી થઈ જાય છે, માનસિક તાણ અને બેચેનીમાં પણ ઘટાડો થાય છે, વિષાદ (Depression) માં પણ લાભ થાય છે. નીંદર પણ સારી આવવા લાગે છે. મનનો આ ફેરફાર તેના દુઃખના મૂળ પર પ્રભાવ પાડે છે. જે લોકો (રોગીઓ) ઘરે જઈને એક્યુપંકચર વિના જ વિદ્યુત તરંગોનો અથવા સાધનાનો જ અભ્યાસ કરતા રહ્યા તેમને એથી વે વધુ લાભ થયો.

એ સાચી વાત છે કે વિપશ્યના સાધના શારીરિક વ્યાધિઓના ઉપચાર માટે નથી. છતાં પણ એ સત્ય છે કે ભગવાન ગૌતમ બુદ્ધ એક મહાન વૈદ્ય પણ ગણાતા હતા. બુદ્ધના મતે બધાં પ્રાણીઓ એક અસાધ્ય રોગથી પીડિત છે - એ છે જન્મ (જાતિ) જેને વ્યાધિ, પીડા અને દુઃખ સાથે ઘનિષ્ઠ સંબંધ છે. તેમણે અઢી હજાર વર્ષ પૂર્વે આ રોગના નિવારણ માટે 'ધર્મ' નામની ઔષધિનો નુસખો આપેલો હતો જે આજે પણ એટલો જ ઉપયોગી છે.

વિપશ્યના સાધના જે કોઈ ઉચિત ઢંગે કરશે તેને અવશ્ય કલેશમાંથી અને દુઃખમાંથી બહાર નીકળશે જ. (ડૉ. જોર્જ પોલેન્ડ વિપશ્યના સાધના પરિષ્ઠ સહાયક આચાર્ય પણ છે. આ લેખ માર્ચ ૧૯૯૦ માં ઇંગતપુરીમાં થયેલી સંગોષ્ઠીમાં વાંચવામાં આવેલો.)

દક્ષિણ ગુજરાતમાં થતી સામૂહિક સાધના અને એક દિવસીય શિબિરોની માહિતી

વિગત	સ્થળ	દિવસ	સમય	સંપર્ક
સામૂહિક સાધના	'સમતા', નહેરૂ નગર, ઈચ્છાનાથ, સુરત.	દરરોજ	સવારે ૭.૧૫ થી ૮.૧૫	હિતેષભાઈ વૈદ્ય ફોન : (૦૨૬૧) ૩૨૬૦૯૬૧
એક દિવસીય શિબિર	'સમતા', નહેરૂ નગર, ઈચ્છાનાથ, સુરત.	દર મહિનાના પહેલા રવિવારે	સવારે ૭.૩૦ થી ૧૨.૩૦	હિતેષભાઈ વૈદ્ય ફોન : (૦૨૬૧) ૩૨૬૦૯૬૧
સામૂહિક સાધના	ડી-૩/૨, સ્ટાફ ક્વાર્ટર્સ, ગાંધી એન્જી. કોલેજ કેમ્પસ, મજુરા ગેટ, સુરત.	દરરોજ	સાંજે ૫.૦૦ થી ૬.૦૦	છગનભાઈ પરમાર ફોન : (૦૨૬૧) ૨૬૫૩૮૧૩
બાળ આનાપાન શિબિર	વાડિયા વિમેન્સ કોલેજ, મૈસુર કાફેની ગલીમાં, અઠવાગેટ, સુરત.	દર મહિનાના બીજા રવિવારે	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૨.૩૦	નીરજેન - મો. ૯૯૦૯૧ ૧૦૯૯૧
સામૂહિક સાધના	વંદે માતરમ્ એપાર્ટમેન્ટ, શાંતાદેવી રોડ, નવસારી	દર મહિનાના બીજા અને ચોથા રવિવારે	સવારે ૮.૦૦ થી ૯.૦૦	વસંતભાઈ લાડ - મો. ૦૯૪૨૮૧ ૬૦૭૧૪
એક દિવસીય શિબિર	વંદે માતરમ્ એપાર્ટમેન્ટ, શાંતાદેવી રોડ, નવસારી	દર મહિનાના પહેલા રવિવારે	સવારે ૭.૩૦ થી ૧૨.૩૦	વસંતભાઈ લાડ - મો. ૦૯૪૨૮૧ ૬૦૭૧૪
સામૂહિક સાધના	પ્રવિણ મહાલ, હાલર રોડ, વલસાડ.	દર રવિવારે	સવારે ૯.૦૦ થી ૧૦.૦૦	અશોકભાઈ વીજ - મો. ૦૯૪૨૯૪ ૭૪૦૫૬
એક દિવસીય શિબિર	પ્રવિણ મહાલ, હાલર રોડ, વલસાડ.	દર મહિનાના બીજા રવિવારે	સવારે ૭.૩૦ થી ૧૨.૩૦	અશોકભાઈ વીજ - મો. ૦૯૪૨૯૪ ૭૪૦૫૬
સામૂહિક સાધના	આરતી એપાર્ટમેન્ટ, સરદાર પટેલ રોડ, બીલીમોરા.	દર રવિવારે	સાંજે ૫.૦૦ થી ૬.૦૦	રામગોપાલ અગ્રવાલ - મો. ૦૯૩૭૫૧ ૫૨૫૩૧
એક દિવસીય શિબિર	આરતી એપાર્ટમેન્ટ, સરદાર પટેલ રોડ, બીલીમોરા.	દર મહિનાના છેલ્લા રવિવારે	સવારે ૭.૦૦ થી ૧૨.૦૦	રામગોપાલ અગ્રવાલ - મો. ૦૯૩૭૫૧ ૫૨૫૩૧
સામૂહિક સાધના	ડી-૩૫/૨, અણુમાલા ટાઉનશીપ, અણુમાલા, જીલ્લો - તાપી.	દરરોજ	સાંજે ૬.૦૦ થી ૭.૦૦	યશવંત ભગત - મો. ૯૪૨૮૮ ૨૨૩૩૯
એક દિવસીય શિબિર	ડી-૩૫/૨, અણુમાલા ટાઉનશીપ, અણુમાલા, જીલ્લો - તાપી.	દર મહિનાના બીજા રવિવારે	સવારે ૭.૩૦ થી ૧૨.૩૦	યશવંત ભગત - મો. ૯૪૨૮૮ ૨૨૩૩૯
સામૂહિક સાધના	આહવા - ડાંગ	દરરોજ	સાંજે ૬.૦૦ થી ૭.૦૦	ભાઈદાસભાઈ મોરે - ફોન (૦૨૬૩૧) ૨૨૧૦૮૨

ઘમ્મકોટ ખાતે વિપશ્યના પરિચય કાર્યક્રમ યોજાયો

તા. ૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૧ ના ઘમ્મકોટ ખાતે વિપશ્યના પરિચય કાર્યક્રમ યોજાઈ ગયો. આ કાર્યક્રમમાં લગભગ ૨૪૦ જેટલા જિજ્ઞાસુઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. જામનગરથી ૧૭૦ જેટલા જિજ્ઞાસુઓએ હાજર રહી વિપશ્યના સાધના વિશે જાણકારી મેળવી. અનેક વ્યક્તિઓએ આગામી સાધના શિબિરમાં ભાગ લેવા આવેદન પત્ર ભર્યા હતાં.

બાળ શિબિર શિક્ષક

(૧) ભવાનજી ગાલા - કચ્છ	(૫) શિવજી કન્નાર - કચ્છ
(૨) અંજલિ સોલંકી - કચ્છ	(૬) પુષ્પાબેન જોશી - કચ્છ
(૩) અવિનાશ ગુપ્તા - ગાંધીધામ	(૭) પદ્મા જેન - કચ્છ
(૪) કંચન પટેલ - કચ્છ	(૮) નથુભાઈ પટેલ - કચ્છ

નવ નિયુક્તિ

(૧) શ્રી રેભાબેન ભૂડિયા - ભુજ (૨) શ્રી ધીરજ તથા શ્રીમતી કુસુમ સાવલા - ભુજ

• **ખાસ વિનંતી :** આ અંકમાં ગુજરાતમાં ચાલતી સમૂહ સાધના અને એક દિવસીય શિબિરોની માહિતી આ સાથે આપેલ છે. ખાસ વિનંતી માહિતીમાં ફેરફાર કે ઉમેરણ માટે રાજકોટ સિટિ ઓફિસને લેખિતમાં જાણ કરશો, જેથી ભવિષ્યમાં સાચી અને પૂરી માહિતી આપી શકાય.

ધમ્મકોટ

ફોન : 0281-2782040 M. : 93279 23540

:: રાજકોટ સિટિ ઓફિસ ::

C/o. બાબા ડાઈનિંગ હોલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦૦૦૧. ફોન : 0281 - 2220861-866, M. : 94272 21591, 94262 02222 એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના પહેલા અને ચોથા રવિવારે રાજકોટ શહેરમાં માસુમ સ્કૂલ, એસ.એન.કે. ની પાછળ. સમય : ૮ થી ૩ બોજનની વ્યવસ્થા રાખેલ છે.

બાળકો માટેની શિબિર : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે રાજકોટ શહેરમાં માસુમ સ્કૂલ, એસ.એન.કે. ની પાછળ, સમય : ૮ થી ૧.

સામૂહિક સાધના : દર મંગળવારે સવારે ૭.૩૦ થી ૮.૩૦ પ્રભાત કોમ્પ્લેક્સ - ૨, ૧૦ માં માળે, શ્રીદેવ રોડ. ♦ દર ગુરુવારે સવારે ૭.૩૦ થી ૮.૩૦, કોટેયા નગર, શેરી નં. ૧, અપના બજાર પાછળ, નવન વિહારની બાજુમાં ♦ દર શુક્રવારે સવારે ૭.૩૦ થી ૮.૩૦, વિહાર નિવાસ, ધારેશ્વર મંદિર ચોક ♦ દર રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, માસુમ સ્કૂલ, પુનિ. રોડ, એસ.એન.કે. સ્કૂલ પાછળ. ♦ મહિનાનો ત્રીજો રવિવાર સવારે ૮ થી ૧૦.૦૦ (સામૂહિક સાધના અને ધર્મ ચર્ચા) માસુમ સ્કૂલ, એસ.એન.કે. ની પાછળ. ♦ રોજ બપોરે ૩.૩૦ થી ૪.૩૦ સિટી ઓફિસ, બાબા ડાઈનિંગ હોલ.

♦ **સોમ થી શનિ સાંજના** ૬.૩૦ થી ૭.૩૦, કોટેયા નગર, શેરી નં. ૧, નવન વિહારની બાજુમાં. ♦ **સોમ** ૬.૩૦ થી ૭.૩૦, ખાસ નેચરોપથી, રૂમી પ્લાઝા, ૩ જે માળ, રેસકોર્સ રોડ. ♦ **બહેનોની સામૂહિક સાધના :** દર મહિનાના પહેલા શનિવારે સાંજે બહેનોની સામૂહિક સાધનાનું અલગ અલગ સાપ્તિકા બહેનોના નિવાસ સ્થાને આયોજન થાય છે. ♦ **સ્થળ અને સમય માટે સંપર્ક :-** (૧) ઉર્વશીબેન સવળાણી - ફોન : 2576748, (૨) ચેતનાબેન માલદિયા - મો. 94290 49144

જૂનાગઢ : સામૂહિક સાધના : (૧) દર રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, માર્ગીભાઈ કાવરીયા સન્સંગ હોલ, રાજજનગર, જૂનાગઢ. સંપર્ક : ડો. પંડિતભાઈ શાહ - M. 98980 22136, 94272 05405. (૨) રોજ સાંજે ૬.૩૦ થી ૭.૩૦. રમાપૂર્ણિકા કચ્છ, ટીંબા વાડી, ઉદયનગર સોસાપટી, અયોધ્ય કમ્પ્યુટિ હોલ પાસે, જૂનાગઢ. સંપર્ક : M. 94272 05405

દેવિક સામૂહિક સાધના : સમય : ૮.૩૦ થી ૯.૩૦ રાત્રે, એ-૩૦૨ મોટી પેલેસ, રાજજનગર સામે, જૂનાગઢ. શ્રી જગદીશભાઈ અમલાણી - M. 94271 83365, શ્રી રમાપૂર્ણિકા કચ્છ - M. 94272 05405.

ઉના : સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૭ થી ૮, જોપાલભાઈ કશ્કર, વેરાવળ રોડ, ગાપત્રી મંદિરની પાછળ, સંપર્ક : હરેશ દીલ્લા - M. 94277 38070

દિવ : સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સાંજે ૬ થી ૭, જૈન ઉપાશ્રય, સોરઠીયા શેરી, મેઈન રોડ, દિવ. સંપર્ક : અયોધ્ય કચ્છાઈ કુલભારિયા - M. 99096 23310

મોરબી : એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના બીજા રવિવારે સવારે ૮ થી ૧, સામૂહિક સાધના : મુખ્યત્વે સવારે ૭ થી ૮, સરકારી આંખની હોસ્પિટલ, ગાંધી ચોક. સંપર્ક : ગિરધરભાઈ આદ્યોજ M. 99250 12211 ડો. કામલિયા ફોન : 02822-227501, M. 99090 26026

જેતપુર : એક દિવસીય શિબિર : દર ચોથા રવિવારે ૭.૩૦ થી ૧.૦૦, દર રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, પાટીદાર ડાઈનિંગ, નવાજ રોડ.

સામૂહિક સાધના : ડો. વાપ્તવાણી હોસ્પિટલ, સોમ થી શનિ સવારે ૬ થી ૭, રાત્રે ૯.૧૫ થી ૧૦.૧૫.

સંપર્ક : હિતેશભાઈ પોળિયા - ફોન : 02823-224856 M. : 99093 12948, અરવિંદભાઈ દવે - ફોન : 02823-224020

જામનગર : એક દિવસીય શિબિર : દર બીજા રવિવારે બપોરે ૧૨ થી ૬ અને સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સાંજે ૫ થી ૬, નિરપાર આશ્રમ, પેલેસ રોડ, એસ.બી.એસ. બેંકની પાછળ, સડ સેક્ટર રોડ, જામનગર. સંપર્ક : હિનાબેન - M. 93289 05600, રમેશભાઈ મહેતા - ફોન : 0288-2677761, સંજય ત્રિવેદી - M. 93741 99523, ઈન્દુબેન મોઢા - M. 94272 71002.

ભાવનગર : એક દિવસીય શિબિર : મહિનાના બીજા રવિવારે, સમય : સવારે ૭-૩૦ થી ૨, સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૭ થી ૮, આરપના ફ્લેટ, મેઘાલય સર્કલ, દર ગુરુવારે સાંજે ૬.૩૦ થી ૭.૩૦, ૧૦ વર્ષ સોસાપટી, સુભાષનગર. સંપર્ક : અનિલભાઈ શાહ ફોન : 0287-3202002, M. : 94272 32145.

અમરેલી : એક દિવસીય શિબિર : મહિનાના ત્રીજા રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, દિકરાનું ઘર, વૃદ્ધાશ્રમ. સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, ૧૫૮, ઓમનગર, નુટાઈ મકાણા, ચિત્તલ રોડ, સંપર્ક : દારકાદાસ લલાદિયા ફોન : (02792) 223983 M. 94262 31449, 93286 12000

સુરેન્દ્રનગર : એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે, સવારે ૧૧ થી ૫, સામૂહિક સાધના : રોજ સવારે ૭.૩૦ થી ૮.૩૦, ૧૦-બેકસં સોસાપટી, વડવાણ. ♦ રોજ સાંજે ૬.૩૦ થી ૭.૩૦, ઓસ્ટન રેસ્ટ હાઉસ, જૂના નંકુશન રોડ. સંપર્ક : જોનાભાઈ - M. 93746 03107, ડો. બાવીસી - ફોન : R. 02852-2232564, 2395192, M. 99988 29969, મહાસતીજી - ફોન : 02752-242030

ધમ્મસિંધુ

ફોન : (02834) 273303, 273612

એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે ૧૦.૩૦ થી ૫.૩૦ 'ધમ્મ સિંધુ કેન્દ્ર ઉપર' સંપર્ક : છોટાભાઈ પી સોની - M. 94264 52728, પેરેશભાઈ કક્કર - ફોન : 02834-232118, 232832

કચ્છ વિપશ્યના કેન્દ્ર - 'ધમ્મસિંધુ' C/o. શ્રી ઈશ્વરલાલ ચુ. શાહ, પ્રો. કે.ટી. શાહ રોડ, માંડવી, કચ્છ - 370 465. ફોન : (02834) (O) 223076 (R) 223406, કેન્દ્ર : 'ધમ્મસિંધુ', જામ : આદા, વાપા : લાપળ, તાલુકો : માંડવી, કચ્છ - 370 475. ફોન : (02834) 273303, 273612. આચાર્ય નિવાસ : 273304

e-mail : <info@sindhu.dhamma.org>

ભુજ : દર મહિનાના બીજા અને ચોથા રવિવારે ૧૨.૩૦ થી ૬.૦૦. સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે ૮ થી ૯, દર બુધવારે ૪.૩૦ થી ૫.૩૦ (મહિલાઓ માટે), હોસ્પિટલ કંપાઉન્ડ, જનરલ હોસ્પિટલ સામે, સંપર્ક : ડો. ચાંદુભાઈ પટેલ - ફોન : (02832) 251905, પ્રભુભાઈ પટેલ - ફોન : (02832) 255218, M. 94274 33534

ગાંધીધામ : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે ૭.૩૦ થી ૧, સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૭.૩૦ થી ૮.૩૦, પહેલા માળે, સરસ્વતી બિર્લા, પ્લોટ નં. ૫૮૧, વોર્ડ ૧૨/સી, સીટી પોલીસ સ્ટેશનની બાજુમાં, સંપર્ક : કિશોરભાઈ રાણવાલા - ફોન : 220141, M. 94272 09001.

અંજાર : સામૂહિક સાધના : દરરોજ સાંજે ૭.૦૦ થી ૮.૦૦, રવિવારે સવારે ૮.૩૦ થી ૯.૩૦. એક દિવસીય શિબિર : ત્રીજા રવિવારે. સંપર્ક : ગોતમ ગોસ્વામી : M. 99252 66044, દિલીપ એન. ગાંધી : M. 94277 19149, ૨૦, વૃંદાવન સોસાપટી, બગીચા પાસે, ખાડિયા.

લાકડિયા : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે ૧૧ થી ૫, ભરાણીનો વાસ, સંપર્ક : જ્ઞાપ્રભુભાઈ - ફોન : (02837) - 273435.

માંડવી : સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે ૮.૩૦ થી ૯.૩૦ સંપર્ક : છોટાભાઈ પી. સોની - ફોન : (02834) 224198, M. 94264 52728. પેરેશભાઈ કક્કર - ફોન : (02834) 223118, 232832

રાપર : દર રવિવારે ૮ થી ૯, સાંજે ૫ થી ૬, સદાગોળ હોસ્પિટલ, સી.એચ.વી. દવાખાનાં. સંપર્ક : દેવેન્દ્રભાઈ ગોસ્વામી - M. 98796 47587, અણ્ણભાઈ જાવડે - M. 98796 71178.

ભથાઈ : દર રવિવારે સવારે ૭ થી ૮, રામવાડી, સંપર્ક : રોહિતભાઈ સોની ફોન : 02837-255218, 255508.

ધમ્મપીઠ - અમદાવાદ

ફોન : (02714) 294690, M. 94264 19397

અમદાવાદ સિટી ઓફિસ (નવરંગપુરા) :- ઈશ્વરભુવન, કોમર્સ કોલેજ પાસે, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૮. સંપર્ક : યોગેશભાઈ અગ્રવાલ - M. 98980 10307, વસંત દિસાઈ - M. 98986 36964. અલ્કાબેન - M. 98980 11960, ફોન : 079-26404829, નિરંજન ધોપ - ફોન : 079-27530112

કુલત જૂના સાધકો માટે એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના છેલ્લા રવિવારે ૧૧ થી ૫, ઈશ્વરભુવન, નવરંગપુરા.

સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૮ થી ૯.

રમેશ મિલન : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે સવારે ૮ થી ૧૦.

એક દિવસીય શિબિર તથા સામૂહિક સાધના :

નારણપુરા : દર મહિનાના બીજા રવિવારે ૧૧ થી ૫, ધમ્મ હાઉસ, ૧૫-૮, ચંદન પાર્ક સોસા. વિજયનગર પેટ્રોલપંચની સામે, સામૂહિક સાધના : દરરોજ સવારે ૮ થી ૯, દરરોજ સાંજે ૬ થી ૭, સંપર્ક : નિરંજન ધોપ - 079-27530112.

મહિનગર : દર મહિનાના ત્રીજા રવિવારે ૧૧ થી ૫, સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, ૩-મોવીઝ ઓપાર્ટમેન્ટ, એલ.જી. કોર્નર, પૂર્વી હોલની બાજુમાં, પોલીસ ચોકી સામે, સંપર્ક : દિનેશભાઈ શાહ, શોખનાબેન - ફોન : 079-25461681.

ઓશિયાણા : સી-૫, રાજકંસ સોસા., સેંટ ટ્રેવિસ કોલેજ રોડ, સંપર્ક : જયશ્રીબેન શેલન - ફોન : 079-26305724. દર રવિવારે સવારે ૮ થી ૯.

શાહીબાગ : રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, રત્નમ, પોલિસ કમિશનર ઓફિસ સામે, સંપર્ક : શ્રી શ્યામસુંદર ચોપરી ફોન : 079-25624631, M. : 98240 37016.

રાણીપ : બાળકોની આનાપાન શિબિર તથા સામૂહિક સાધના :- રોજ સાંજે ૭ થી ૭.૩૦ (બાળકો માટે), રવિવારે સાંજે ૬ થી ૭, ૪-આશ્રમ પાર્ક સોસા., પંચશીલ સંકુલ. ♦ રવિવારે સાંજે ૮ થી ૮.૩૦ (બાળકો માટે), બંગલા નંબર ૩૫, પ્રમાણિક સોસા., રાધા સ્વામી રોડ, નિરંજન ધોપ - ફોન : 079-27530112.

બાપુનગર : દર રવિવારે સાંજે ૬ થી ૭. ૩૬૯/૧૯૬૭ - ગુજરાત હાઉસિંગ બોર્ડ, આઝાદ ચોક. સંપર્ક : ચંદ્રકાંતભાઈ કાકર - ફોન : 079-29606033, વિનોદભાઈ પરમાર - M. 93745 69173.

સી.ટી.એમ. : રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, સી.ટી.એમ. પાઠ-સુરેષ્ઠિપ સોસા., સી.ટી.એમ. ચાર રસ્તા પાસે, નેશનલ હાઈવે-૮, દિનેશભાઈ ચોડાણ - ફોન : 079-25857030, M. 93741 32877.

ગાંધીનગર : સામૂહિક સાધના : રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, મંત્રી પ્લોટ નં. ૧૨૩૦-૨, સેક્ટર-૨ એ, સંપર્ક : ભરતભાઈ રાહડો - M. 98244 19959. ♦ રવિવારે સવારે ૮ થી ૯. બર્બેન નં. ૧૧૫૫, સેક્ટર-૨૭, સંપર્ક : પ્રિયદર્શી સુરેશભાઈ - ફોન : 079-23211110, M. 98244 14842.

વડોદરા : "ધમ્મભવન" પ, કાલિન્દી પાર્ક, અકોટા અનિલજી પાછળ, અકોટા, વડોદરા - ૩૯૦ ૦૨૦. ફોન નં. (0265) 2341181, મો. 94263 32180, 98980 83749. એક દિવસીય શિબિર : (જૂના સાધકો માટે) દર મહિના ના પહેલા રવિવારે (સવારે ૭.૦૦ થી ૧૨.૦૦ કલાકે) બાળ-આનાપાન શિબિર : (૮ થી ૧૨ વર્ષના માટે) 17-01-20-12-09 થી 21-02-10. (૧૩ થી ૧૬ વર્ષના માટે) તા. ૧૮-10-10. સામૂહિક સાધના : દરરોજ સવારે ૮.૦૦ થી ૯.૦૦ કલાકે, સાંજે ૬.૦૦ થી ૭.૦૦ - ધમ્મભવન. દર મંગળવારે સાંજે ૬.૦૦ થી ૭.૦૦ - રાત્રી આન્દી, બી/૨, યુજ્જવલ, મકરપુરા. ફોન : (0265) 2630287. દર શુક્રવારે સાંજે ૭ થી ૮.૦૦ - શ્રી મનહરભાઈ શાહ : ૩૧, રાજસ્વંભ સોસાપટી, પોલો-ગ્રાઉન્ડ પાસે, વડોદરા. ફોન નં. (0265) 2434630. દર શનિવારે સાંજે ૭.૦૦ થી ૮.૦૦ - કિટીબેન : ૩, વામા વિલા, નિઝામપુરા, વડોદરા. ફોન : (0265) 2782584

ધમ્મદિવાકર - મહેસાણા

ફોન : (02762) 272800, 253315

મહેસાણા : સામૂહિક સાધના : ♦ દર ગુરુવારે સવારે ૬ થી ૭. સ્થળ : ૨-ઉર્વશી બંગલો, રામોસાગરા રોડ. ♦ દર શુક્રવારે રાત્રે ૮.૩૦ થી ૯.૩૦. સ્થળ : ૨૮, મનોહર પાર્ક સોસાપટી, અંબાજીપુરા. ♦ દર સોમવારે રાત્રે ૮.૩૦ થી ૯.૩૦. સ્થળ : ૪, પ્રભુનગર સોસાપટી, આંખની હોસ્પિટલ પાસે, માલ ચોકાઉન રોડ.

વીસનગર : સામૂહિક સાધના : ♦ દર રવિવારે સવારે ૮.૦૦ થી ૯.૦૦. સ્થળ : અયોધ્યભાઈ જાગી, ગોવિંદ ચક્રવા, પટેલ વાડી સામે, સંપર્ક : મહેસાણા સિટિ ઓફિસ, ૧૧-વિમલ મુખર મહેટ, બી.કે. સિનેમા રોડ, મહેસાણા. ફોન : (02762) 254634 (ઓફિસ), 253315 (નિવાસ), ઉપેન્દ્રભાઈ પટેલ : M. 94292 33000

વાલનપુર : એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે ૧૧.૩૦ થી ૫.૩૦. સામૂહિક સાધના : રોજ સવારે ૮ થી ૯, સાંજે ૫.૩૦ થી ૬.૩૦ અને દર રવિવારે ૭.૩૦ થી ૮.૩૦, ડો. કાંતિલાલ છોટાલાલનું મકાન, જીવા મહેતાની કચેરી, વેપારી મંડળ સામે, મોટી બજાર. સંપર્ક : (૧) મેલાબેન બાવીસી - ફોન : (02742) 254325, M. 99044 30604, (૨) સતીષજી - ફોન : (02742) 258698, M. 94263 71076.

સરા : એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના ચોથા રવિવારે, સંપર્ક : સ્થાનો : જીનેન્દ્ર કક્કર - ફોન : (02747) 222061, M. 98250 35228

ભરૂચ : સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૮.૦૦ થી ૯.૦૦ - શ્રી યોગેન્દ્રભાઈ પરીખ, મો. ૯૪૨૭૮ ૧૬૫૦૦. એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના બીજા રવિવારે (સવારે ૮.૦૦ થી ૧.૦૦) - શ્રી મહેન્દ્રભાઈ માયાવંશી. ફોન : (૦૨૬૪૨) ૨૪૩૨૧૧, મો. ૯૪૨૮૩ ૩૨૮૦૦.

મોગર

ફોન : (0265) 2341181

(વિપશ્યના કેન્દ્ર, જી.એસ.એલ. ઈન્સ્ટીટ્યૂટ કેમ્પસ, નેશનલ હાઈવે નં. ૮, મોગર, જિ. આણંદ. સંપર્ક : "ધમ્મભવન" પ, કાલિન્દી પાર્ક. સંપર્ક : હેમંતભાઈ પટેલ - M. 94265 00765.

આણંદ : સામૂહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦ - પટ, પહેલો માળ, શ્રીકૃષ્ણ સોસાપટી, સ્ટેશન રોડ, શ્રી કૃષ્ણભાઈ પટેલ : ફોન : (૦૨૬૯૨) ૨૪૧૦૨૮, મો. ૯૮૨૫૦ ૨૮૦૫૭.

સાધનાનું સાતત્ય એ જ સફળતાની ચાવી છે.

ધમ્મકોટ માટે ધમ્મસેવિકા/ધમ્મસેવકની આવશ્યકતા

ધમ્મકોટ કેન્દ્ર માટે ધમ્મસેવિકા/ધમ્મસેવકની આવશ્યકતા છે. કેન્દ્ર જાતે લાંબો સમય રહી વિભિન્ન ધર્મસેવા આપી શકે તેવા દંપતીને અગ્રતા અપાશે. જરૂરિયાતવાળા કિસ્સામાં માનદવેતન આપવા અંગે વિચાર થઈ શકશે. ઇચ્છુક સાધક/સાધિકા ધમ્મકોટ કેન્દ્ર અથવા રાજકોટ સિટી ઓફિસનો સંપર્ક સાધી શકે છે.

જૂના સાધકો માટે સંમેલન - ધમ્મકોટ : ૨૭-૨-૨૦૧૧

જે સાધક-સાધિકા શિબિર કરી ગયા છે, તેમના માટે ધમ્મકોટ કેન્દ્ર પર એક દિવસના વિશેષ કાર્યક્રમનું આયોજન તા. ૨૭-૨-૨૦૧૧ ના રવિવારે સવારે ૮.૦૦ થી સાંજે ૫.૦૦ સુધી ધમ્મકોટ ખાતે કરેલ છે. આ સંમેલનમાં આપની સાધના અંગે જે શંકા/પ્રશ્ન હોય તે પૂછી તેના પર વિશેષ સમજ કેળવી શકો છો. જેથી આપનું તથા પરિવાર-મિત્રોનું મંગલ સાધી શકશો.

સંમેલન માટે ધમ્મકોટ જવા સવારે ૮.૦૦ કલાકે લાલા હોટલથી રિક્ષાની વ્યવસ્થા છે. અથવા આપ જાતે સીધા ધમ્મકોટ કેન્દ્ર પર સવારે ૮.૪૫ સુધી પહોંચી શકો છો. આપનું નામ ફોન પર સમયસર નોંધાવશો.

વિપશ્યના પરિચય કાર્યક્રમ - ધમ્મકોટ

તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૧ રવિવારે વિપશ્યની સાધકોના પરિવારો માટે ધમ્મકોટ કેન્દ્ર પર વિપશ્યના પરિચય કાર્યક્રમ નું આયોજન નીચે પ્રમાણે કરેલ છે. સમય : સવારે ૧૦.૦૦ થી ૧.૦૦ કલાકે

- ૧.૦૦ કલાકે ભોજન અને ત્યાર બાદ પરત.
- આઠ વ્યક્તિઓ સુધી રહેવાની રિક્ષા આપના ઘર/વિસ્તારથી કેન્દ્ર અને પરત આવવા થઈ શકશે. વાહન-વ્યવસ્થાની જરૂરવાળા સાધકો માટે રિક્ષાની વ્યવસ્થા જાતે કરશો. આખી રિક્ષા અવધાન-જવાના રૂ. ૨૫૦/- આસપાસ લે છે.

આવનારા સભ્યોની સંખ્યાની આગોતરી જાણ સિટી ઓફિસ : (૦૨૮૧) ૨૨૨૦૮૬૧, મો. ૮૪૨૬૨ ૦૨૨૬૨ અથવા ધમ્મકોટ : ૨૭૮૨૫૫૦ પર અવશ્ય કરશો. જેથી ઉચિત વ્યવસ્થા થઈ શકે. સપરિવાર-મિત્રો સાથે લાભ લઈ શકો છો.

દોહા ધરમના

જબ તક મન મેં મેલ હૈ, તબ તક મન બેચૈન ।
મન નિર્મલ હોં જાય તો, મિલે શાંતિ સુખ ચૈન ॥
મૈલા મન વ્યાકુલ રહે, મૈલા રહે અશાંત ।
નિર્મલ મન સુખિયા રહે, નિર્મલ મન હી શાંત ॥
કપટ ઓર કોટિલ્ય કા, રહે ન નામ નિશાન ।
તો અનીર મેં પ્રગટ હો, શાંતિ રતન કી ખાન ॥

એક્સેલ કોપકેર લિમિટેડ

૬/૨, રૂપાપરી રોડ, ભાવનગર - ૩૬૪ ૦૦૫.

ફોન : (૦૨૭૮) ૨૨૧૨૪૦૧-૨-૩ ની મંગલકામના

દોહા ધરમના

નિર્મલ ધારા ચિસ કી, મિલન હો આરંભ ।
મંગલ દાયી હો વહી, છુ ત્યાગે સર્વારંભ ॥
પ્રકટ કરે જો સરલ હો, અપને મન થાય ।
ગ્રંથિ બાંધને સે બચે, ઘુટે દુઃખ સંતાપ ॥
અપને મન કે દોષ કો, કરું આ જ સ્પિકાર ।
ઉતરે અપને દોષકા, જરા જશ તો ભાર ॥

ટીએમએલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ

૩૦૧-બી ટાવર, અલ્હાપુરી આર્કેડ, આર. સી. દત્ત રોડ
વડોદરા-૩૬૦ ૦૦૭. ફોન : ૨૩૪૩૩૦૨/૦૪ ની મંગલકામના

સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ) લાલા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. વતી પ્રકાશક તથા મુદ્રક : ચંદુભાઈ મહેતા, મુદ્રણ સ્થાન : નાઈસ આર્ટ, "મુક્તિરામ કોમ્પ્લેક્સ", રાષ્ટ્રીય શાળા મેઈન રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. દ્વારા રાજકોટ ખાતે પ્રકાશિત. તંત્રી : ભરત કાપડીઆ. વિપશ્યના (ગુજરાતી) પત્રિકાનું લવાજમ : લાલા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. ના સરનામે, સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટરના નામે મ.ઓ./ફાઈટ અથવા રોકડથી મોકલી શકાશે. (બહારગામના ચેક લેવામાં આવશે નહીં.) રાજકોટ સિટી ઓફિસ : લાલા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૧.

વિપશ્યના 19 જાન્યુઆરી 2011

આ પત્રિકામાંની સામગ્રી વિપશ્યના વિશોધન વિન્યાસ, ઇગતપુરીના સૌજન્યથી તથા વિપશ્યના હિન્દી/અંગ્રેજી પત્રિકાઓના અંકોમાંથી પ્રકાશિત કરાય છે.

ચાર વર્ષનું લવાજમ : રૂ. 100/-

'વિપશ્યના' Reg-No. GUJGUJ 08700/6/1/99-TC

Postal Reg. No. G-RJ-450

(Renewed upto 31.12.2011)

Wpp Licence No. G-PMG-RJT/015/2009

Weights less than 10 gms

Posted without Payment of Postage.

Posting day-25th of every month,

Posted at Rajkot RMS - 360 001.

Write PIN CODE for Correct Delivery

If undelivered please return to :

સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ)

લાલા હોટલ, પંચનાથ પ્લોટ,

રાજકોટ - 360 001.

સિટી ઓફિસ : ફોન - (0281) 2220861-866

મોબાઈલ : 94272 21591

e-mail : info@kota.dhamma.org

Web site : www.kota.dhamma.org